

Spis treści

Wstęp	5
Rozdział 1. Rozwój lokalny – istota, cele, czynniki i uwarunkowania	13
1.1. Istota rozwoju lokalnego	13
1.2. Cele rozwoju lokalnego	22
1.3. Czynniki rozwoju lokalnego	25
1.4. Władze lokalne jako animator procesów rozwojowych – historia i terażniejszość	34
1.5. Uczestnicy procesów rozwojowych w gminach	38
1.5.1. Ludność i jej zachowania	39
1.5.2. Jednostki gospodarcze jako użytkownicy jednostek terytorialnych	42
1.6. Zewnętrzne uwarunkowania rozwoju jednostek terytorialnych	48
1.6.1. Rozwój regionalny i lokalny w warunkach globalizacji	48
1.6.1.1. Gospodarka globalna i jej cechy	48
1.6.1.2. Globalizacja gospodarki a nowy model przestrzeni	54
1.6.1.3. Globalizacja a rozwój regionalny Polski	56
1.6.2. Rozwój regionalny i lokalny w aspekcie integracji z Unią Europejską oraz Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2001–2006	62
1.6.2.1. Polityka regionalna Unii Europejskiej	62
1.6.2.2. Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2001–2006	68
1.6.3. Polityka regionalna w okresie transformacji – doświadczenia zagraniczne a warunki polskie	76
Rozdział 2. Charakterystyka zarządzania gminą	82
2.1. Nowy podział terytorialny kraju	82
2.2. Wybrane aspekty funkcjonowania i zarządzania gminą	86
2.3. Władze lokalne jako podmiot polityki i zarządzania rozwojem	93
2.4. Relacje władz z uczestnikami procesów rozwojowych	99
2.5. Instrumenty polityki i zarządzania rozwojem gmin	103
Rozdział 3. Zarządzanie i planowanie strategiczne w sektorach komercyjnym i publicznym	120
3.1. Zarządzanie i planowanie strategiczne w organizacjach i systemach – ujęcie teoretyczne	120
3.1.1. Organizacje – zarys definicji	120
3.1.2. Zarządzanie i zarządzanie strategiczne	125
3.1.3. Planowanie i planowanie strategiczne	130
3.1.4. Strategia	136
3.2. Strategie oraz planowanie i zarządzanie strategiczne w jednostkach terytorialnych	142
3.2.1. Jednostki gospodarcze a jednostki terytorialne – podobieństwa i różnice	142
3.2.2. Planowanie strategiczne w jednostkach terytorialnych	148
3.2.3. Strategie rozwoju lokalnego	151

3.3. Rola i znaczenie strategii rozwoju jako instrumentu polityki rozwoju gmin .	153
3.3.1. Strategia jako instrument polityki i uwarunkowania jego wykorzystania	153
3.3.2. Przyczyny opracowywania i korzyści z posiadania strategii	157
3.3.3. Autorzy strategii	163
3.3.4. Sposoby organizacji prac nad opracowaniem lokalnych strategii rozwoju	166
3.3.5. Rodzaje strategii	173
Rozdział 4. Metodologia opracowania strategii w systemach terytorialnych	178
4.1. Struktura strategii – wymogi metodologiczne i proceduralne	178
4.1.1. Diagnoza i jej układ	187
4.1.2. Analizy SWOT	191
4.1.3. Cel nadrzędny i cele strategiczne	195
4.1.4. Cele operacyjne	201
4.1.5. Zadania i projekty wdrożeniowe	202
4.1.6. Elastyczność i monitoring strategii	204
4.2. Oceny planu strategii w świetle wyboru wariantów projektów rozwojowych .	207
4.3. Relacje między strategią rozwoju lokalnego a strategiami wyższego rzędu oraz studium/koncepcją zagospodarowania przestrzennego	210
4.4. Rozszerzone informacje na temat wybranych zagadnień budowy strategii w świetle doświadczeń krajowych i zagranicznych	213
4.5. Rola władz lokalnych w procesie opracowywania strategii. Zagadnienia uspołecznienia i wdrażania strategii	226
4.5.1. Zachowania i postawy w procesie budowy strategii	226
4.5.2. Partnerzy w opracowywaniu strategii oraz proces uspołecznienia . . .	227
4.5.3. Rola władz lokalnych w poszczególnych etapach opracowywania strategii	233
4.5.4. Wdrażanie strategii	235
Rozdział 5. Uwarunkowania wdrażania strategii rozwoju lokalnego w świetle badań empirycznych i teorii	240
5.1. Strategie rozwoju gmin w świetle badań empirycznych	240
5.1.1. Wyniki badań empirycznych dotyczących procesu opracowywania strategii	242
5.1.2. Wyniki badań empirycznych w zakresie procesu wdrażania strategii .	246
5.1.3. Podsumowanie wyników badań	250
5.2. Uwarunkowania wdrażania strategii rozwoju gmin jako instrumentu zarządzania	256
5.2.1. Uwarunkowania zewnętrzne wdrażania strategii	256
5.2.2. Uwarunkowania wewnętrzne wdrażania strategii	259
Podsumowanie	270
Bibliografia	279
Aneks	285
Od Redakcji	290